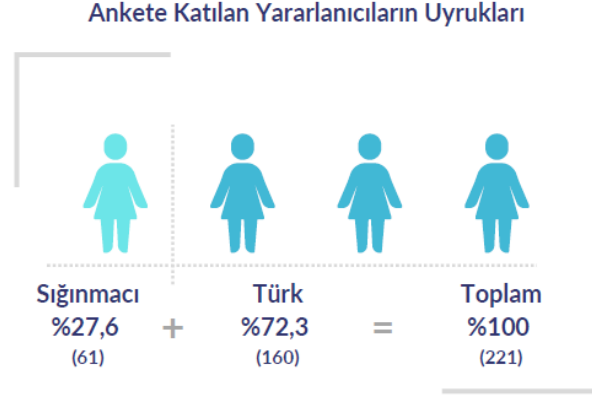

KADEM KADIN DESTEK MERKEZİ

SOSYAL ETKİ ANALİZİ ÖZETİ

Sosyal etki analizi kapsamında karma yöntemli bir araştırma yürütülmüştür. Araştırmanın nicel bileşenini oluşturan anket, 605 Türk ve 80 sığınmacı olmak üzere 685 yararlanıcıya gönderilmiştir. **Anket, 160'ı Türk ve 61'i sığınmacı olmak üzere 221 yararlanıcı tarafından doldurulmuştur.**

Araştırmanın nitel bileşeni kapsamında 18'i Türk ve 7'si sığınmacı olmak üzere toplam **25 yararlanıcı derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilmiştir.** Örneklem belirlenirken tabakalı rassal örnekleme yöntemi ile yararlanıcı çeşitliliğinin yaş grubu, uyruk, hizmet alma süresi, çocuk sahibi olma ve yüz yüze ya da çevrim içi hizmet alma parametrelerine göre çeşitliliği gözetilmiştir.

1. ETKİ ALANI 1: GÜÇLENDİRME VE İYİ OLUŞ

1.1.Güçlendirme

Amaç	Sosyal Etki	Sonuçlar
Kadınların güçlenmesine ve iyi oluş halinin artmasına destek olmak.	<ul style="list-style-type: none">• Kadınların yaşam kalitesini arttırmak• Kadınların kendilerini daha güçlü hissetmesini sağlamak• Kadınların kendilerine duyduğu saygıyı arttırmak• Kadınların özgüven düzeyini arttırmak• Kadınların kendisini daha iyi tanımasını sağlamak• Kadınların geleceğe dair umut düzeyini arttırmak	<ul style="list-style-type: none">• Kadınların Yaşam Kalitesi Ölçeği skorundaki artış.• Kadınların kendilerinde hissettikleri güç düzeyindeki artış• Kadınların kendilerine duyduğu saygı düzeyindeki artış• Kadınların özgüven düzeyindeki artış

	<ul style="list-style-type: none"> • Kadınların çevrelerinden aldığı destek düzeyini arttırmak • Kadınların kişiler arası ilişkilerini iyileştirmek 	<ul style="list-style-type: none"> • Kadınların kendilerini tanıma düzeyindeki artış • Kadınların çevrelerinden aldığı destek düzeyindeki artış • Kadınların kişiler arası ilişkilerindeki iyileşme
--	---	--

Projenin en temel amacı, kadınların iyi oluş halini ve yaşam kalitesini artırarak kadınları güçlendirmektir. İyi oluşu ölçen birinci gösterge, pek çok dilde kullanılan ve Dünya Sağlık Örgütü tarafından geliştirilmiş Yaşam Kalitesi Ölçeği'dir. Proje öncesinde ve sonrasında uygulanan ve **en yüksek skorun 5 olduğu Yaşam Kalitesi Ölçeği'ne göre kadınların skorunda 0,34'lük lik bir artış gerçekleşmiştir.** 6 Şubat depremi ve ekonomik sorunların yaşandığı bir ortamda bu artış önemli bir başarıdır.

Ön Test Skoru	Son Test Skoru
2,83	3,17

Anket bulguları da katılımcıların %75'e yakınının, KDM'den aldığı destekle yaşam kalitesinin arttığını düşündüğünü ortaya koymaktadır. Tüm iyi oluş göstergelerine dair katılımcıların hemfikir olma düzeyleri şöyledir:

Sonuç	Katılma oranı
Kadın Destek Merkezi'nden aldığım destekle birlikte yaşam kalitemde artış oldu.	%74,8
Kadın Destek Merkezi'nden aldığım destek beni daha güçlü hale getirdi.	%70,3
Yaşadığım bu güçlenmenin hayatımda kalıcı olacağını düşünüyorum.	%80,2
Kadın Destek Merkezi'nden aldığım destek hayatımda olumlu değişimlere yol açtı.	%88,1
Hayatımda gerçekleşen bu olumlu değişimlerin kalıcı olacağını düşünüyorum.	%92,7
Kadın destek merkezinden aldığım destekle birlikte kendime daha fazla saygı duymaya başladım.	%78,2
Kadın destek merkezinden aldığım destekle birlikte özgüvenimde artış oldu.	%72,8
Kadın destek merkezinden aldığım destekle birlikte kendimi daha iyi tanıdım.	%75,7
Kadın Destek Merkezi'nden destek alırken başka kurumlardan aldığım destek de hayatımdaki bu olumlu değişimlere katkı sundu.	%65,1

Kadınların %70,3'ü, KDM'den aldığı hizmetle güçlendiğini düşünmektedir. Daha da önemlisi, güçlendiğini düşünen kadınların %80'i, hayatlarındaki bu güçlenmenin kalıcı olacağını belirtmektedir.

Yararlanıcılar bire bir görüşmelerde de KDM'den hizmet almanın hayatlarındaki olumlu etkisini ayrıntılı olarak dile getirmişlerdir. Düzenli hizmet alan ve vaka yönetimi kapsamındaki görüşmelerine yeterli sürede devam eden danışanlar, hayatlarında daha köklü değişimler olduğunu ifade etmiştir. KDM'de **yargılanmadan dinleyen bir ekibin olması ve kimseye açamadıkları dertlerini anlatabilmek, kadınların öne çıkardığı temalar arasındadır.** Kadınlar Bireysel Güçlendirme Planı kapsamında konulan somut hedeflerin ve verilen motive edici ödevlerin de değişimde etkili olduğunu vurgulamıştır.

Görüşmelerde kadınların kendilerinde gözlemlediklerini ifade ettiği değişimler, anket bulgularını destekler niteliktedir. Katılımcılar şu kendilerinde şu değişimleri gözlemlediklerini ifade etmiştir:

- Kendine zaman ayırmaya başlamak,
- Tahamül düzeyinde artış,
- Depresyon, kaygı, panik atak gibi sorunlarla daha kolay baş etmek,
- Hayata daha olumlu bakmak,
- Farkındalıktaki artış,
- Kendine yönelik bakış açısındaki değişme, (Kendine acımayı bırakmak ve kurban rolünden çıkmak),
- Kendine saygıda artış,
- Özgüvende artış,
- Geleceğe dair umutta artış.

Uzun süreli şiddet öyküsü olan 36 yaşındaki yararlanıcı, aldığı destekle tecrübe ettiği değişimi şöyle ifade etmiştir:

“Eskiden hikayemi ağlayarak anlatırdım. Acılı bir ben vardı karşımda ve ben kendime acıyordum. Şimdi hikayemi gülererek anlatıyorum ve şu anki kendime saygı duyuyorum. Beni acınacak halden saygı duyulacak hale getiren bu süreç oldu. Çok büyük bir değişim oldu benim için. Yani şu anda gülererek anlatırken dalga geçmiyorum. Yani artık ayakları üstünde duran, parasını kazanan ve ben burdan buraya geldim gururunu yaşayan bir özgüven kazandım. Bendeki bu değişimin kalıcı olduğunu düşünüyorum. Yani özgüveni yıpranmış bir kadın. yani dediğim gibi 17 yıl şiddetin her türüsüne maruz kalmış karanlıktaki bir kadına ışık tuttunuz ve o insana aydınlıkta yürümeyi öğrettiniz. Sonra karanlığa gömülür mü sizce (gülüşmeler). Hayır. Karanlıkta da olsa bir yerlerden bana ışık yanacağını bilme rahatlığını kazandım. En güzeli de bu yani.” (36 yaş).

18 yaşındaki bir yararlanıcı, KDM'nin kendisine duyduğu inancın eğitim alma ve çalışma motivasyonu üzerine etkisini şu cümlelerle ifade etmiştir:

“Diyorsunuz ki buradan destek aldığım insanlar var ve bana olan ilgilerini boşa çıkarmayayım. Onlar bana yardımcı oluyorsa ve ben de bunu istiyorsam ben de düzelebiliyim. Kendinize bakış açınız değişiyor, yapabileceğinizi düşünüyorsunuz. O yüzden biraz açılıyorsunuz, belli bir yere geliyorsunuz. Yolun sonunda bir yere varıyorsunuz. Yardım alıyorsunuz ve çıktığınızda diyorsunuz ki: Ben eğitim de alabilirim, okuyabilirim, çalışabilirim... Yardımcı olurlar kafasına giriyorsunuz. O yüzden olumlu bakıyorsunuz ve engelleri kafadan atıyor gibisiniz.” (18 yaş)

1.2.Kişiler Arası İlişkiler ve Sosyal Destek

Amaç	Sosyal Etki	Sonuçlar
Kadınların güçlenmesine ve iyi oluş halinin artmasına destek olmak.	<ul style="list-style-type: none"> Kadınların çevrelerinden aldığı destek düzeyini arttırmak Kadınların kişiler arası ilişkilerini iyileştirmek 	<ul style="list-style-type: none"> Kadınların çevrelerinden aldığı destek düzeyindeki artış Kadınların kişiler arası ilişkilerindeki iyileşme

Kadın Destek Merkezi’nde kadınların aile ilişkilerinin ve sosyal ilişkilerinin güçlendirilmesi, kadının güçlenmesinin ayrılmaz parçası olarak görülmektedir. Katılımcıların %90’ı, KDM’nin kadınların sosyal ilişkilerini ve aile ilişkilerini dikkate aldığını düşünmektedir. Bu durum, güç temelli vaka yönetiminin çevresel etmenleri göz önüne almaktaki başarısını göstermektedir. Kadınların çevresel desteğinde artış sağlayabilmek ise, KDM’nin doğrudan temas edemediği etmenlerle de ilgili olduğundan, buradaki başarı orta, ancak azımsanamayacak düzeydedir. Katılımcıların %53,4’ü, KDM’den aldıkları destekle çevresel desteklerinde artış olduğunu ifade etmiştir.

Sonuç	Katılma oranı
Kadın Destek Merkezi’nde kadınların aile ilişkileri dikkate alınır.	%88,2
Kadın Destek Merkezi kadınların aile ilişkilerini iyileştirmek için çalışır.	%90
Kadın Destek Merkezi’nde kadınların sosyal ilişkileri dikkate alınır.	%90,3
Kadın destek merkezinden aldığım destekle birlikte çevremden aldığım destekte artış oldu.	%53,4

Katılımcılar, KDM’den aldıkları destekle aile ve sosyal ilişkilerinde şu alanlarda iyileşme yaşadıklarını belirtmişlerdir:

- Sosyalleşme düzeyinde artış

“Biraz açıldım. Biraz açıldım derken, eskiye göre daha iyiyim yani. Eskiden çok kötüyümdüm yani çünkü hiç çıkmıyordum evden. Mesela evde ev işi yapıyordum. Kimseyle görüşmek

istemiyordum. Kapıyı açmak istemiyordum. Şimdi mesela dışarıya gidiyorum. İş olunca çağrılıyor. Gidiyorum, geliyor. Komşu çağırdığı zaman gidip bir çay içebiliyorum. Kimseyle konuşmam yoktu mesela. Şimdi konuşuyorum. İyi oldu.” (33 yaş)

- İlişkilerde kendini daha doğru ve net ifade edebilme

“Annemle ve eşimle olan problemlerimiz vardı konuşlarımız farklılaştı. Onlara da anlattım, böyle böyleymiş diye. Onlar da kararlarıma saygı duyuyorlar şimdi. Olumlu yönde yani bana benim için. Oğluma da kendimi adapte edebiliyorum. Ona daha fazla sevgi ilgi gösteriyorum. İnsanın beyni dolu olunca onlara da vakit ayıramıyor insan.” (27 yaş).

- Ebeveynliğe dair farkındalık ve iyileşme

“Güzel vallahi. (Burada danışanın sesinde bariz bir heyecan duyuluyor, hevesle anlatıyor) Örgü falan öğrendim. Hatta çanta bile dokudum evde. Çok güzel rahatladım. Kendimi korumayı öğrendim. Mesela çocuklara çok bağırdıyordum. Sosyal hizmet uzmanı ile görüştüğümde sonra bağırmadım yani mesela ben bunu buraya koyuyorsam onlar buraya çekiyorsa ben ona kızıyordum. Artık daha şey yapmıyorum. Biraz hafifledi.” (35 yaş).

“Çocuklarıma karşı haksızlık yapıyordum. İhmal etme gibi sadece ihtiyaçlarını karşıyordum anne ilişkisi gibi değilmiş. Anlayamıyordum. Aileme de destek oldum. Ailemde de başka çakışmalar oluyordu. Onları da anlamaya çalışıyorum. Kendimi daha düzgün ifade etmeye çalışıyorum. Çok faydasını gördüm gerçekten.” (38 yaş)

- Eş ilişkisine dair farkındalık

“Ben iyi olunca çevremdekilere de daha iyi oluyorum doğal olarak. Özellikle aileme karşı daha fazla sinirli davranıyordum mesela. Oraya gelmeye başladıktan sonra bunun biraz azaldığını düşünüyorum. Kardeşime karşı daha anlayışla yaklaşıyorum. Çok anlaşamıyoruz mesela. Ben ona öyle yaklaştıkça o da benimle problemlerini paylaşmaya başladı. Daha çok paylaşmaya başladı. Bunun onu da rahatlattığını düşünüyorum. Ona da iyi geldiğini düşünüyorum. Onun dışında da genel olarak aileme, arkadaşlarıma karşı daha sakin bir profil çiziyorum. Daha anlayışlı, güler yüzlü. Bu şekilde yaklaşıyorum. Böyle bir etkisi oldu.” (27 yaş)

- Zararlı ilişkilere karşı kendini koruma
- Anlayış düzeyinde artış

2. ETKİ ALANI 2: DAYANIŞMA VE SOSYALLEŞME

Amaç	Sosyal Etki	Sonuçlar
<ul style="list-style-type: none">• Kadınların sosyalleşme düzeyini, dayanışmasını, sosyal	<ul style="list-style-type: none">• Kadınların sosyal duygusal becerilerini arttırmak.	<ul style="list-style-type: none">• Kadınların Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) gruplarına katılımı.

becerilerini ve akran iletişimini arttırmak.	<ul style="list-style-type: none"> • Kadınlar arası dayanışmayı desteklemek. • Kadınların sanat, tasarım ve el becerilerini arttırmak. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kadınların yaşam becerileri atölyelerine ve gezilere katılımı. • Kadınların sanat, tasarım ve beceri atölyelerine katılımı.
--	--	--

Bu kapsamda toplam 700 yararlanıcı bu üç gruptaki çalışmalara katılmıştır. Yararlanıcıların bu çalışmalardan memnuniyet düzeyi 5 üzerinden aşağıdaki gibidir:

Faaliyet	Memnuniyet düzeyi
Sosyal Duygusal Öğrenme grubu	4
Yaşam becerileri atölyeleri	4,63
Sanat, tasarım ve beceri atölyeleri	4,32

3. ETKİ ALANI 3: İSTİHDAM VE EĞİTİM

Amaç	Sosyal Etki	Sonuçlar
<ul style="list-style-type: none"> • Kadınların istihdama yönelmelerini ve ekonomik güçlenmelerini desteklemek • Kadınların eğitim düzeyini arttırmak 	<ul style="list-style-type: none"> • Kadınların iş hayatında yer almak için motivasyonum arttırmak. • Kadınların iş hayatında yer almak için özgüven düzeyini arttırmak. • Kadınların eğitime katılımını sağlamak. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kadınların iş hayatında yer alma motivasyonundaki artış • Kadınların iş hayatında yer alma motivasyonundaki artış. • Kadınların eğitime katılım düzeyi.

Kadın Destek Merkezi'nde yararlanıcıların yaşamlarını farklı alanlarda destekleyen pek çok eğitim düzenlenmiştir. İstihdama hazırlayan eğitimler, sığınmacılar için Türkçe kursları ve aile ilişkilerine yönelik kurslar, başta gelen eğitim faaliyetleridir. Eğitimler ve vaka yönetiminin katkıda bulunduğu istihdama yönelik destek sonucunda yararlanıcıların %66,52'i iş hayatında yer alma motivasyonunda artış olduğunu belirtmiştir. Yararlanıcıların yaklaşık %80'i ise çalışma hayatında yer almak için kendilerini daha özgüvenli hissettiğini ifade etmiştir.

Soru	Katılma düzeyi
Kadın Destek Merkezi'nden aldığım hizmet sonrası iş hayatında yer almak için motivasyonum arttı.	%66,5

Kadın Destek Merkezi'nden aldığım hizmet sonrası çalışma hayatında yer almak için kendimi daha özgüvenli hissetmeye başladım.

%72,9

Yararlanıcılar birebir görüşmelerde iş arama ve bulma konusunda özgüvenlerinin artışı ve istihdam alanındaki başarılarını ifade etmiştir:

“Diyorum ki artık gelecekte bir işe girerim, çalışırım. Artık öğreniyorum. İşte arkadaş diyor ki bana site açalım sana işte örgü falan yap. Tatlı falan yapıyorum çok şükür. Onlarda iyiyim. Yani çok güzel, çok memnun kaldım.” (35 yaş)

“Şu anda çalışmıyorum ama ileride çalışmam için internetten e-devlet veya btk akademi gibi yerlerden eğitim alabileceğimi söyledi. Dediğim gibi ben aktif olarak çok dışarı çıkan biri olmadığım için yavaş yavaş kendimi dışarı açmaya çalışıyodum. Buraya geldikten sonra daha hızlandı bu.” (33 yaş)

“Bana ışık tutan KADEM oldu yani. En azından sağa sola çarpmadan, yolumu yönümü bulmak için çok kıymetli. Sadece maddi destek, gıda desteği gibi değil, bunlar olduğu zaman ona gerek kalmıyor. Bakın, ben oradan aldığım destekle artık ayakta durabiliyorum. İşe yarıyorum. Kendi paramı kazanabiliyorum. Ama ben o karanlıkta kalsaydım istediğiniz kadar bana gıda desteği verin ben yine o karanlıkta gömülecektim. O mu bu mu? Ben bu tarafı tercih ederim açıkcası.” (36 yaş).

GENEL MEMNUNİYET

Kadınların %84,3'ü, KDM'de sunulan hizmetlerden memnun olduğunu belirtmiştir.

Yararlanıcılar derinlemesine görüşmelerde de KDM'deki hizmetlerden ve ortamdaki memnuniyetlerini ifade etmişlerdir. Yararlanıcılar memnuniyetlerini ifade ederken;

- Yüksek kalitede profesyonel hizmet sunulması,
- Güven veren rahatlatıcı ortam,
- Yargılanmadan kabullenilmek,
- Değer görmek,
- Nezaket, güleryüz, samimiyet,
- Ortamın sükuneti ve fiziksel şartları
- Ücretsiz hizmet sunulması

gibi etmenleri vurgulamıştır. 36 yaşındaki yararlanıcı, ortama dair gözlemlerini şu cümlelerle paylaşmıştır:

“(Burada bana) bir ışık tutuldu. O ışığın artık var olduğunu biliyorum. Aydınlık olduğunu biliyorum. Geleceğe karşıda umutla bakıyorum. Bunu samimi ve canıgönülden söylüyorum. Bir kadın olarak kapıya gidebilmenin güveni, ailenizin bile kapısını

çalamıyorsunuz yeri geliyor çünkü ananneler ve bazı dayatmalar sizi geri itiyor. Ama korkmadan, güvenerek orada birini bulacağınızı bilerek bir kapıya gitmek çok çok önemli. Heleki kadınlar için, kız çocukları için bu çok önemli. İyi ki varsınız. Yeri geliyor babanızın evine gidemiyorsunuz. Kardeşinizden destek isteyemiyorsunuz. Yani bir şey söylendiğinde birileri sizi yargılayabiliyor. O yargılanma korkusu sizi geri itebiliyor ama yargılanmadan, sen varsın, değerlisin ve biz seni önemsiyoruz mesajı veren bir kurum, kuruluş olması insanı çok rahatlatıyor.” (36 yaş)

Yararlanıcıların %87,6’sı, sunulan hizmetlerde dini ve kültürel hassasiyetlerin gözetildiği ifadesine oranında katılmaktadır.

KDM’de hizmetlerin kadın merkezli olarak sunulması ve kadınların ihtiyaçlarının gözetilmesi, hizmetlere devamlılığı kolaylaştırmaktadır.

Çocuk oyun odasını kullanan yararlanıcıların %85,5’i, çocuk oyun odasının varlığının, KDM’ye devamlılıklarını kolaylaştırdığını ifade etmiştir.

33 yaşındaki bir danışan, çocuk oyun odasının süreçteki rolünü şu cümlelerle ifade etmiştir:

“Küçük oğlum da benimle geliyor arada. Oyun odasında vakit geçirmekten çok keyif alıyor. (Oyun odasının varlığı süreci) çok olumlu etkiledi. Çünkü oğlumla gelmem gerekiyor. Buraya geldiğimde sürekli telefonla beni arıyordu. Buraya gelmem onu korkuttu. Beni tek başına göndermek ve eve 2-3 saat dönmemem ürküttü. Sonra dedim gel çocuk oyun odası da varmış görmüş olursun dedim. Geldi oynadı çok memnun kaldı. Sonra o telefonlar kesildi.” (33 yaş)